

... tunnelbanan kan ju vara försenad

Att den egna sonen var dyslektisk förstod jag tidigt. Det tyckte däremot inte fröken som direkt dömde ut honom som "lite lat och slarvig" och mig som "överambitiös medelklassförälder". Lugn bara lugn, det kommer ... var frökens stående kommentar. Nu hör det till saken att jag både är mamma och, tack och lov, speciallärare.

Nej, tyvärr, här är det ingenting som ramlar ner från himlen. Bristande fonologisk förmåga är det grundläggande problemet i dyslexi och för att kunna knäcka läskoden behövs strukturerad träning baserad på god pedagogisk kunskap. Samarbeta med hemmet är ett absolut krav. Dyslektiska barn måste öva mer än andra barn, vilket innebär att mamma och pappa behöver få både handledning och stöd från pedagogerna.

Kommunikation är den röda tråden. När skolan och hemmet inte hittar former för samarbete tar barnet stryk, väljer solidariskt sida och hamnar på kant med sin fröken. Själv lyckades skolan och jag hitta en gemensam väg, vilket innebar att jag servade med träningsmaterial och fröken, läxor nas fiende nummer 1, gick med på att ge dagliga lästräningläxor.

Vissa dagar flöt träningen på, andra dagar var vi hur osams som helst. Pedagog på jobbet, ja visst, men hemma tog känslorna överhand. Det handlade aldrig om att sonen skulle bli bäst eller få högst betyg. Nej, min önskan hade en mer humanistisk inriktning. Jag ville att han, som jag, skulle fångas av litteraturens kraft, tjuvläsa med ficklampor under täcket och längta efter egna lässtunder.

Handlade det bara om litteratur? Nej, det är naturligtvis inte hela sanningen. Drömmen var att sonen skulle klara grundskolan så pass bra att ett aktivt val till gymnasiet blev möjligt. Den som kan påverka sin situation utvecklar självkänslan. Tilltron till de egna färdigheterna stärks, blicken klarnar och ryggen raknar. Att känna sig "good enough" är halva livet.

Med facit i hand, visst var det en tuff resa. Men det fantastiska är att sonen inte bara lärde sig att läsa och skriva. Nej, han erövrade ett språk, han tvingades smaka, känna och fundera.

Vad är kärlek? undrade 7-åringen. Kan det vara en *kär lek*? En lek som man har kär, som man tycker om. "Jag vet, då är mitt lego = kärlek".

Att elever med dyslexi är överrepresenterade på estetiska högskoleutbildningar är inget som förvånar. Sonen späder på den statistiken. Ränderna från legoåren har bitit sig fast. Idag ritas det hus på längden och tvären. Lösningarna är ofta, på dyslektikerns vis, finurliga och okonventionella. Men skönlitteraturen, försvann den på vägen? Nej, den finns där, som fysisk bok i fickan eller i öronsnäckan. Man vet aldrig ... tunnelbanan kan ju vara försenad.

Elisabeth Marx är speciallärare på Frans Schartaus gymnasium i Stockholm.